

Bojujeme
za návrat svobody
a demokracie
v Československu,
jak byla stanovena
v ústavě roku 1920.

Nepřehlédněte datum vašeho
předplatného, nečekejte na
upomínku - též s předplatným
posíláme osvětlenou adresu
ušetříte nám tím mnoho práce.
Děkujeme za vaše pochopení!

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS.

226 -
3315

863 -
5315

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE WORLD

15¢

DENNÍ HLASATEL SLOUŽÍ 50,000 ČECHOSLOVÁKŮM.

DENNÍ HLASATEL SERVES 50,000 CZECHOSLOVAKS.

ROČNÍK — VOL. LXXXVII CHICAGO, ILLINOIS 60608

STŘEDA 8. ČERVNA 1977 - WEDNESDAY JUNE 8, 1977 - ČÍSLO NO. 29.

BĚLEHRAD STRAŠÍ

Tito odmítl splnit devět Brežněvových nehorázných požadavků. Gustav Husák dostal bedlivou výstrahu. Ukrajinec Vasil Bilak budoucí prezident Československa?

Jan Dočkálek

Nedávná návštěva obrboševského Brežněva v Bělehradě není nahodilou událostí v obranu státu. Je to daleko Evropě. Nezdá se, že blíží víc než kterákoliv země kdy se Bělehradská konference, na armádu obětovala. Jugoslavia je si vědoma toho, že ukázat nakolik se nechal po Československu 1968 - je to právě ona, která má být na programu sovětského imperialismu, bezpodmínečné rozporovatelnosti. A Moskvě by snad jasně, že jednotlivé národy, i nejlépe vyhovovalo, kdyby když se dočasně přiklonili ke komunismu, nesouhlasí s moskevskou nahajkou, s vládou pologramotných asijských nadlidí, řídicích osudy národů podle vzoru Adolfa Hitlera a jemu podobných zplozenců pekla. Toto rozhodnutí straší Brežněva a jeho kumpány. Bělehrad se oddálit ani odvolat nedá a zvěrstva i bezpráví páchaná na signatářích požadavku lidských práv pro občany v Československu - Charata 77 - zahýbaly celým civilisovaným světem. Brežněv jel do Bělehradu vyzkoušet ušlechtilost půdy. A snad byl i pokus přinutit Tita k jakýmsi ohledům na "zakladatele bolševismu". Leč v posledních dnech proskočilo světovým tiskem několik poznámek, které napovídají, že je něco ve vzduchu, co se dlouho tají, ale nakonec utajeno nebude.

Čtyřicet procent jugoslávského státního rozpočtu padá na obranu státu. Je to daleko víc než kterákoliv země kdy na armádu obětovala. Jugoslavia je si vědoma toho, že ukázat nakolik se nechal po Československu 1968 - je to právě ona, která má být na programu sovětského imperialismu, bezpodmínečné rozporovatelnosti. A Moskvě by snad jasně, že jednotlivé národy, i nejlépe vyhovovalo, kdyby když se dočasně přiklonili ke komunismu, nesouhlasí s moskevskou nahajkou, s vládou pologramotných asijských nadlidí, řídicích osudy národů podle vzoru Adolfa Hitlera a jemu podobných zplozenců pekla. Toto rozhodnutí straší Brežněva a jeho kumpány. Bělehrad se oddálit ani odvolat nedá a zvěrstva i bezpráví páchaná na signatářích požadavku lidských práv pro občany v Československu - Charata 77 - zahýbaly celým civilisovaným světem. Brežněv jel do Bělehradu vyzkoušet ušlechtilost půdy. A snad byl i pokus přinutit Tita k jakýmsi ohledům na "zakladatele bolševismu". Leč v posledních dnech proskočilo světovým tiskem několik poznámek, které napovídají, že je něco ve vzduchu, co se dlouho tají, ale nakonec utajeno nebude.

Pokračování na straně 5

Anglická královna zapálila pochodň, která odletí do Austrálie.

Slovanské výročí

Karel Schwarzenberg

Letos uplyne sto let od události, která je pro všechny Slovany významná a pro naše pradědy — uvedo — pro silnění — jeho nástupce Murad. Pak byl nastolen chytrácký ale krutý Abd-ul-Hamid, který prosadil zejména vraždění Arměnců. Ale nebyli vraždění jenom oni. Turecká vláda chtěla usídlit na bulharském území Čerkesy, kteří se uchýlili na turecké území proto, že se Rusové zmocnili jejich země na Kavkaze. Čerkesové se dopouštěli na Bulhary zvěrstev tak hrůzných, že tím bylo rozhořčeno i veřejné mínění na západě. V roce 1876 začalo bulharské povstání v Panagjurišti, ale bylo snadno a hrozně krutě potlačeno. Koncem dubna 1877 vypověděl ruský car Osvoboditel Turkům válku. Car Alexandr II. byl tak nazýván od roku 1861, kdy zrušil nevolnictví ruských sedláků (o něco dříve nežli demokratičtí Američané propustili na svobodu černošské otroky). Nyní si šel Alexandr II. vysloužit to jméno podruhé — vytáhl do boje za slovanské pravoslavné Bulhary. Rusové přešli přes Dunaj — za pomoci Rumunů — a chystali se překročit balkánské pohory, když se jim vyskytla nečekaná překážka a to taková, že čimla výsledek války dlouho sporným. Za tureckého hospodaření nevzniklo ovšem v zemi mnoho silnic, takže Turci věděli, kudy musejí Rusové táhnout na Cařihrad. Chrábrý a geniální velitel turecké armády na bulharské frontě Osman Paša tedy

Pokračování na straně 7

SPOJENÉ STÁTY

Spojené státy začnou vyrábět první nukleární bitevní zbraň, speciálně zkonstruovanou tak, že bude pouze zabíjet lidi, ale vojenské zařízení a stavby budou ušetřeny. Podle zpráv nukleárních expertů tato nová zbraň odstraní tlakovou vlnu a vysokou teplotu, které je dosaženo při výbuchu atomové bomby. Vysoká dávka neutronů poruší lidský nervový systém a smrt nastane okamžitě nebo v několika dnech. Neutronové bomby budou montovány na rakety Lance, které mají dostřel 56 mil.

LONDÝN, ANGLIE

Královna Elizabeth II. zahájila oslavu svého stříbrného jubilea zapálením olympijské pochodně z roku 1954. Touto pochodní zahájila oslavu ve Windsor Great Parku blízko Londýna.

PANAMA CITY, PANAMA

Několik tisíc panamských studentů demonstrovalo v pondělí proti Spojeným státům. Jedna skupina odstranila americkou vlajku v oblasti průplavu a nahradila ji vlajkou panamskou. Jiná skupina zastavila vlak průplavní společností tím, že si lehla přes koleje.

TEL AVIV, ISRAEL

Moshe Dayan israelský válečný hrdina a bývalý ministr obrany prohlásil v interview, že nově jmenovaný ministerský předseda nevyklučuje možnost jednání o zabraném území v šestidenní válce.

TEL AVIV, ISRAEL

Jeden israelský novinář oznámil, že existuje multimilionový černý trh s ukradeným uranem. Jen US a Israel se snaží o zastavení tohoto obchodu. Uvádí dále, že záznamy CIA zahrnují zprávy o tom, že celá flotila lodí s uranem se ztratila během posledních 15 let.

Jste svým původem
Čech nebo Slovák?
Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!

WASHINGTON, D. C.

Nejvyšší soud rozhodl 5 hlasy ku 4, že každý stát nemusí přikázat trest smrti v případě zavraždění policisty ve službě. Soud uvádí, že nebylo rozhodnuto, zda toto platí i v případě zabití strážce vězení.

WASHINGTON, D. C.

Ministerstvo spravedlnosti zvýšilo svoji činnost v případě vyšetřování o nezákoném podplácení z korejské strany. Vzrůstající důkazy nasvědčují tomu, že tato nezákonná činnost byla již dlouho známa činovníkům CIA Státnímu departementu, FBI, a dokonce i Ministerstvu zemědělství spolu s jinými.

WASHINGTON, D. C.

Dříve než budou majitelé domu moci majetek prodat, musí se prokázat zlepšením ohledně izolace domu a dobrým topním zařízením. Toto prohlásil prezident Carter bude založeno na dobrovolné bási.

WASHINGTON, D. C.

H. R. Haldemon a John Mitchell usvědčeni ze snahy zakrýt Watergate skandal dostali nařízení, že musí nejpozději dopoledne 22. června nastoupit svůj trest, který je od 2 a půl až 8 let.

WASHINGTON, D. C.

Carterova administrativa vybídla federální obvodní soud k povolení přistání francouzsko britskému letadlu Concorde na Kennedy letišti v New Yorku.

CHICAGO, ILL.

Zastupující starosta M. Bilandic a policejní představitel se šeli s městskými vůdci Humboldt Parku ve snaze zabránit dalším nepokojům, kteří vznikli v této oblasti v minulých několika dnech. Jde o oblast obydlenou téměř výhradně občany latinsko-amerického původu. Při nepokojích byli zabiti 2 lidé a mnoho zraněno.

CHICAGO, ILL.

Candidát na starostu města Chicago Dennis Blok obvinil nynejšího zástupce M. Bilandica z nepokojů, v oblasti Humboldt Parku. Řekl, že je Bilandic zúčastněn ve spolku lidí, kteří se snaží nepřipustit občany latinsko-amerického původu k účasti v městské správě.

ČESKÝ NÁRODNÍ HŘBITOV
HŘBITOV - MAUSOLEUM - KREMATORIUM

5255 N. Pulaski, Chicago, Ill. 60630

539-8442 788-8442

S chlubou oznamuje, že letos je tomu již

1877 100 LET 1977

co slouží naší veřejnosti.

Kromě pohřbívání do země a do mauzolea se provádí i kremace ve vlastním moderně zařízené spalovně. K rozloučení s mrtvým jsou k dispozici dvě síně z nichž malá síň se poskytuje v případě potřeby zdarma.

MASARYKOVO MAUSOLEUM s nově vybudovanými křídly DR. BENEŠE a GEN. ŠTEFÁNKA poskytuje velký výběr krypt a schránek na popel.

ZAJISTĚNÍ - pro všechny věky - postavené z nejlepšího materiálu, který vzdoruje počasí. Dostatečné zdroje k udržení krypt.

POMNÍKY NA PRODEJ - VZORKY V KANCELÁŘI HŘBITOVA

ČERMÁK POHŘEBNÍ ÚSTAV
NEJSTARŠÍ ČESKÝ POHŘEBNÍ ZÁVOD
V CHICAGU A OKOLÍ5842-44 WEST CERMAK ROAD, CICERO
Založený r. 1880 Tel. OLYMPIC 2-0243

WILLIAM J. SEDLÁČEK

Noworul Memorial Chapels

2658 S. Central Park Ave. Telefon 762-2233

12VNA3M

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

DENNÍ HLASATEL

1545 West 18th Street, Chicago, Illinois 60608

Telefony: Canal 6-3315 a TOWr-hall 3-5315

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Published daily Tuesday through Saturday, except Sunday, Monday and Holidays by the Denní Hlasatel Printing and Publishing Co., 1545 W. 18th Street, Chicago, Illinois 60608. - Subscription prices in U. S. A. by mail:

For half a year: Tuesday through Saturday \$21.00.

Daily and Sunday: \$30.00.

CANADA: Money Order, Express Money Order or Bank Draft. For half a year: Tuesday through Saturday: \$22.00. Daily and Sunday: \$31.50 for half a year.

Předplatné poštou v U. S. A.: Na půl roku od úterka do soboty: \$21.00. Denní a Nedělní Hlasatel na půl roku: \$30.00.

Předplatné do Kanady: Poštovní poukázkou (Money Order), Expressní poukázkou (Express Money Order) neb bankovní poukázkou (Draft). Na půl roku od úterka do soboty: \$22.00. Denní a Nedělní Hlasatel: \$31.50 na půl roku.

PENÍZE DO PSANÉ NEDÁVEJTE!

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do soboty.

Za změnu adresy počítáme \$1.00.

Nepodepsané příspěvky neuveřejňujeme, anonymní dopisy házíme do koše. Denní Hlasatel je tribunou otevřenou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. - Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články.

O panu a paní Trčkových

POVĚST VYPRÁVÍ EDUARD PETIŠKA

V letech po bitvě na Bílé hoře vstupují do pověstí zámku Opočno pan Jan Rudolf Trčka a jeho žena, paní Maří Magdalena Trčková z Lobkovic. Vypráví se, že měli nadmíru rozdílné povahy.

Maří Magdalena Trčková byla prý paní spanilá tvář, ale světlo její tváře zastíral mrak lakoty. Nebylo hned tak šetrnější zámecké paní a přísnější hospodyně. Její chytrosti, hospodárnosti o rozhledu si vážil i vévoda Albrecht z Valdštejna. Jen litoval, že muž paní Maří, pan Rudolf Trčka, se nevyzná ve světě tak jako jeho žena. Ale pan Trčka si cenil dobré mysli o klidu více než peněz, majetku a šlechtické politiky. Klidně a dobromyslně pozoroval svět kolem sebe a dával si pozor, aby se nedostal do sporů, které rozčilují a stejně k žádnému cíli nevedou.

Poddaní neměli paní Magdalenu rádi. Nepřestávala si vymýšlet, jak ušetřit a jak se sedláků dostat víc peněz. Poddaní ji nepojmenovali jinak než zlá Manda nebo tlustá Manda. Neradi s ní jednali. Od ní nemohli čekat úlevy nebo odpuštění. Raději jednali se zámeckým pánem.

Doby byly zlé. Vojáci sužovali kdejakou vesnici v kraji. Vyjedli, co se dalo a odváželi pytle s úrodou. Z čeho měli poddaní zaplatit vrchnosti na zámku?

Nebylo sedláka, který by nebyl u vrchnosti zadlužený. A dluhy znamenaly vruby. Každý poddaný měl svoje dřevo, a když nemohl zaplatit, donesl je na zámek a na zámku mu zařezali do dřeva vrub. Takový byl zvyk. Někteří poddaní měli už dřevo celé vrubovité a k tomu domo na ohništi prázdný hrnec.

Jednou musel pan Trčka na několik dnů odjet. Pro paní Magdalenu nastala příhodná doba k účtování s poddanými. Copak pan Trčka, ten se vždycky slitoval. Sedláci měli dřevo plná dluhů a nikdo neplatil.

Sotva pan Trčka odjel, dala paní Magdalena rozhlásit po všech svou vůli. Všichni poddaní ať seberou svoje

dřevěné dlužní úpisy a přijdou s nimi na zámek. Bude se účtovat a každý musí zaplatit.

Sedláci váhali. Nechtělo se jim skládat účty přísné a šetrné zámecké paní. Čekali a otáleli. Vyrazili teprve tehdy, až se dobořivý zámecký pán vrátil.

Pan Trčka odpočíval po cestě na Opočno. Seděl u okna, díval se do kraje a nestačil se divit. Po cestě k zámku jede vůz za vozem, už vjíždí první koňské spřežení zámeckou bránou. Na vozech je složeno plno dříví. Za vozy poddaní z vesnic jako v průvodu.

Zámecký pán sešel dolů a vyptával se, komu vezou tolik dříví.

„Paní nás vyzvala,“ uklánějí se poddaní panu Trčkoví. „Máme prý přijet na zámek skládat účty.“

Pan Trčka potřásl hlavou: „Když skládat, tak skládejte.“

Poddaní pana Trčku poslechli. Složili dříví a byla ho pěkná hranice. Stáli kolem hromady dříví a rozhlíželi se, co bude dál.

„A teď dříví zapalte,“ smál se zámecký pán.

S chutí zapálili poddaní dříví a veselé se dívali, jak vrubovité dřeva hoří a jak se jejich staré dluhy rozpadávají v popel. Jen paní Magdalena se na oheň podívat nepřišla.

Ústraní a touha vyhnout se šlechtické politice neuchránily ani pana Trčku před událostmi jeho doby. Když byl

v Chebu zavražděn vévoda Albrecht z Valdštejna, byl zavražděn též nocí v Chebu i Trčkův syn Adam jako Valdštejnův druh a spojenec. Toho už se přísná a šetrná paní Maří Magdalena Trčková nedomohla. Zeměla v roce před Valdštejnovým pádem.

Po Valdštejnově zavraždění byl i pan Trčka obviněn ze společenství s Valdštejnem a hrozil mu soud. Prý se účastnil spiknutí proti císaři.

Tak se pan Rudolf, který toužil po klidu a míru, dostal na samém sklonku života do víru neblahých událostí. Než ho zastihl rozsudek, zemřel.

Opočno pak dostala za věrné služby císaři rodina Colloredů.

Pověst nám vypráví, že Colloredové v nenávisti k rodu Trčků přikázali vytrhat náhrobní kameny Trčků v kostele a vynést je z kostela. Od té chvíle se však začali mrtví Trčkové nenávisnému Colloredovi zjevoval ve snu. A byli to sami válečníci. Ukazovali svoji krvavá zranění, své smrtelné rány utřené v boji s Turky. Adam Trčka, zavražděný v Chebu, odhaloval rány, z kterých přišla krev. A zjevovaly se i vylámané, poškozené náhrobní kameny.

Zlé, tíživé sny přiměly potomka Colloredů, aby vydal rozkaz. Náhrobky je třeba uvést do původního stavu. I byly kameny opět uloženy na své původní místo.

Mrtví našli klid, jen neklidná pověst přechází z času do času.

DO ČESKOSLOVENSKA 1977

PŘÍMĚ LETY CHICAGO-PRAHA

NA PAN-AM LETADLECH

11. ČERVNA na 23 dní	zaplněn
27. ČERVNA na 28 dní	zaplněn
24. ČERVENCE na 30 dní	\$446.44

PŘÍMÝ LET CHICAGO - VÍDEŇ

A AUTOBUSEM DO BRATISLAVY

na Capitol Airlines

10. ČERVENCE na 31 dní - \$456.00

NOVÝ DRUH CHARTER ZÁJEZDŮ.

KAŽDÝ SE MUŽE PŘIHLÁSIT.

Uvedená cena je včetně daní, žádné minimum nebo maximum.

Pošlete vašim příbuzným oblíbený dárek

TUZEX

Veškeré informace obdržíte u

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402

BI 2-1512

PI 9-1333

DR. REGINALD A. CIENKUS

přestěhoval svoje kanceláře

BERWYN

CHIROPRACTIC ARTS

na novou adresu

6613 W. CERMAK RD.

BERWYN 788 - 3980

Dvořák's Office Machines
České psací stroje. - Stan-
dartní, přenosné psací stro-
je, nově, používané. Opravy,
předělávky.

3506 W. 26th St. Chicago
TEL. 522-2231.

1bxm

FIXEN
AVIATION
and loan association

NOW SERVING YOU AT TWO
LOCATIONS

HOME OFFICE
107 EAST PLAINFIELD ROAD
WILLOWBROOK HINSDALE ILL.
ILLINOIS 60521
325-6610

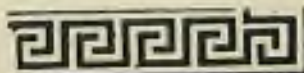
CHICAGO OFFICE
3917-3919 WEST 26th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60623
762-1264

FSLK

George C. Banta
President

Hásek Rite - Way
ROOFING CO.

STŘECHAŘSTÍ KONTRAKTOŘI
2639 So. Kedzie Avenue
Dělnici pojištění.
Telefon: Blšhop 7-1212

PAUL'S
BODY SHOP

5234 WEST CERMAK ROAD,
CICERO, ILLINOIS 60650
Volejte 656-4477
Těšte se na p. SVACINU idem

Upozorňujeme znovu, že po dobu letních měsíců
budeme vydávat sobotní a nedělní číslo DENNÍHO
HLASATELE pohromadě, pod jménem NEDĚLNÍ
HLASATEL

VYDAVATELSTVO DENNÍHO HLASATELE

35. VÝROČÍ LIDIC

Tricet pět let uplynulo od 10. června 1942, kdy se nad pokojnou obcí Lidicemi u Kladna v Čechách vyvalil dým do oblak plujících nad zemí na jejímž povrchu zákeřný nacismus ničil, zabíjel a vyhlazoval. V tento den tomuto osudu propadla obec Lidice, kde se nad bestialně zavražděnými dědy, otci a syny, z nichž nejmladšímu nebylo ještě ani patnáct let, zavřela rodná půda. Ženy byly odvezeny do koncentračních táborů a děti odvezeny neznámo kam. Svobodný svět zachvěl hrůzou nad touto zprávou. Na důkaz sympatie s malou, až dosud neznámou, obcí, bylo tímto jménem přejmenováno několik osad ve svobodném světě z nichž první byla ve státě Illinois, USA. K uctění nevinných obětí, které v Lidicích zahynuly, byl v amerických Lidicích postaven také pomník. Americké Lidice během času vzrostly na velkou osadu, která jméno Lidice změnila na jméno Grest Hill, ale lidický pomník tam stále ještě stojí, aby hlásal světu nacistické zvrstvení vykonané na nevinné osadě a jejím obyvatelstvu. K tomuto pomníku se každým rokem počátkem června sjíždějí krajané, aby vzdali hold památce nevinných obětí. Letos bude tento zájezd uspořádán Organizací československých spolků ve Velkém Chicagu společně s Oblastním výborem Československé národní rady americké v Chicagu, Ill., v sobotu 11. června 1977. Autobus vyjede ve 2:00 hod. odpoledne od cestovní kanceláře Čihák World Travel, 6302 W. Čermak Rd.,

Berwyn, Ill. Po skončení slavnostní vzpomínky, na které promluví rodák lidického kraje a bývalý poslanec čs. parlamentu Čenek Torn, česky a spisovatel a překladatel Roderick Gorman anglicky a Věra Rokničová přednese vhodnou báseň, účastníci výpravy společně povečeří v restauraci White Fence Farm. Zpět do Berwynu se autobus vrátí v 6:30 hod. večer. Okružní jízdenka stojí \$2,50. Pro rezervaci míst i večere volejte uřadovnu ČNRA, 2137 So. Lombard Ave., Room 202, Cicero, Ill., 60650, číslo telefonu 656 - 1117. V ceně jízdenky večere započítána není

J. ČADEK ZEMŘEL

V Kalifornii zemřel dlouholetý předseda Československé národní rady americké odbočky T. G. Masaryka v Los Angeles ... Jaroslav Čadek.

V neděli 15. května sebleskově rozšířila zpráva po celém městě, že na záchvat srdeční mrtvice zemřel v odpoledních hodinách všem známý a oblíbený veřejný pracovník, člen výboru skoro všech krajaných organizací, Jaroslav Čadek. Bylo mu necelých 55 let. Narodil se r. 1922 v chodských Domažlicích, své mládí prožil v Klatovech, odtud nadaný student pokračoval v obchodních studii v Holandsku a když se komunisté zmocnili moci ve vlasti, emigroval do Jižní Ameriky. V Montevideu poznal svoji ženu Martu a tam se jim narodil syn Richard, dnes vysokokolejský student a velmi dobrý hráč ledního hokeje. Po emigraci do USA se usadili v městě Glendale v Los Angeles County. Jaroslav Čadek byl výborný účetní a daňový poradce, vedl účetnictví řady podniků českých krajanů a nikdy neodmítl podat pomocnou ruku komukoliv. Byl oblíben i mezi Američany, jak o tom svědčila i jejich velká účast na pohřbu. A také přemnoho krajanů se přišlo rozloučit se zemřelým. Po řadu let podepsaný jako tajemník Odbočky národní rady spolupracoval se zvězněným jak v radě tak v České katolické misii, ve Svazu pro vědu a umění a mnoha jiných krajaných organizacích. Byl to vzorný manžel a otec, dobrý ředitel, znamenitý

zpěvák na jehož solové pěvy jak v českém kostele tak ve zdejší Sokolovně bude dlouho vzpomínáno. Svého bratra Sokola proto také doprovodila jak do kostela tak ke hrobu na Forest Lawn početná řada bratrů a sester Sokolského bratrstva. Byl to ryzí a nesmlouvavý vlastenec, který neznal kompromisu v boji za svůj národ a jeho osvobození. Bude nám scházet v Kalifornii. Pobožnost růžencová nad rakví se konala v přeplyněné kapli Forest Lawn Cemetery v pátek 20. května pod vedením otce Jaroslava Popelky. Smuteční promluvu pronesl podepsaný přítel zesnulého a jeho rodiny Bohumil Smutník. Zádoušní máe svatou sloužil pak v sobotu 21. května a v krásném chrámu Svaté Rodiny národní mlatonář otec Jaroslav Popelka a smuteční projevy učinili za Národní radu Bohumil Smutník, bývalý svědek sva-tební a kmotr syna Čadkova Richarda Ing. A. Krátký, za Sokola br. Ada Dušil, vhodnou básni se zesnulým se rozloučil O. Kovařík, smuteční doprovod obřadu zahrál Karel Fink a několik Dvořákových Biblických písní zazpíval znamenitý J. Zvolánek. Desítky aut pak doprovodily tělesné pozůstatky J. Čadka na hřbitov Forest Lawn, pohřební obřad vykonal otec J. Popelka a pak jsme mrtvému spolupracovníku zazpívali píseň Odpočíváte v pokoji. Truchlící vdově paní Martě a synu Richardovi i touto cestou vyslovujeme upřímný projev účasti. Ať je Pan Bůh potěší v této chvíli smutku. Přibývá nám exilových hrobů v Kalifornii, ilí brzy po sobě ti naší mrtví, předseda České misie, zasloužilý Míla Svoboda, František Volejníček, první předseda Svazu pro vědu a umění JUDr. Josef A. Zahradka a teď Jaroslav Čadek. Ať je jim lehká kalifornská země. A věčná čest jejich památce. Bohumil Smutník.

Vážená redakce Hlasatele zase jedeme na Sumavu a to 9. června 1977. Autobus nejede od nás v 9. hod. ráno, ale od Goldbalits na 26. ulici v Chicagu. Prosím, přineste na RAFFLE. Vítání jste všichni. Volejte po 6. hod. večer Katy Havel La 1 - 3407. Na shledanou

Omlouváme se našim milým čtenářům, že vydáváme náš list v nouzové formě, kterou budeme musít použít po dobu, než se nám podaří ukradené stroje nahradit a poškozené opravit, redakci i administraci dát do normálního provozu.

REDAKCE HLASATELE

Z ČESKOSLOVENSKA
Jemný porcelán
pro 8 neb 12 osob

MACH Furniture
3720 W. 26th STR.
27Exm

KOSY - SRPY

IMPORT

KOSIŠTATA, BROUSKY
MLÝNKY na más, ořechy, maso, sýr
BABUSKY
Kuchyňské a kuchařské náčiní

MACH IMPORT

3720 WEST 26th St.
15ccexm

ISKA
PAINT - WALLPAPER
6113 W. CERMACK ROAD,
CICERO, ILLINOIS
656-2583 - 863-2453

BERWYN
NATIONAL
BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMACK ROAD
BERWYN
TELEFON ST 8-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3
odpo. Ve středu zavíráno. Pátek 9
ráno do 8 večer. Sobota 9 ráno do
odpoledne.

DOBRÝ OBCHODNÍ VÝKON JE PROVÁDĚT
BANKOVNICTVÍ TAM, KDE OBDRŽÍTE
ÚPLNOU BANKOVNÍ SLUŽBU

- Sparitelsní účty
- Drive-in okno
- Půjčky na zvelebení domů
- Sekovní účty
- Markyčové půjčky
- Svěcenectví

First National
Bank of Cicero

6000 W. Cermak Road, Cicero • OL 6-3000
Member of Federal Deposit Insurance Corp.

Zaměstnáváme
stejný personál!

Po dobu mnoha let stála se naše restaurace
vyhledávaná pro jídla vařená dle domácího
způsobu. Importovaná piva, vína, likéry,
koktaily.

CLUB MORAVIA
v Moravském Domě

4142 WEST 26th STREET, CHICAGO, ILL.
Otevřeno každý den mimo pondělí od 4:00 hodin odpoledne.
Jídla od 4:00 hod. odpo. do 8:30 hod. večer.
V neděli od 12:00 hod. v poledne do 7:30 hodin večer.

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

-Pokračování se strany 1 -

neomezené právo přistát kdekoli na letištích ve svobodné Jugoslavii. V pravdě, bylo to celkem devět požadavků, které si Brežněv dovolil Titovi předložit a které byly do jednoho odmítnuty. Dodatečně pak se do veřejnosti dostala zpráva, že Tito se Brežněvovi přímo vysmál do očí. Jeho odpověď byla prý jasná: "Jugoslaviie není Československo. Nemáme zrádce, kteří by nás pro bezcený titul presidenta nebo ministra prodali".

Cím blíže je konference bělehradská, tím neklidnější je Moskva. I v dnešním Československu je cítit chvění. Skupina vládních "mluvčích" pro Bělehrad jest již vybrána. Gustav Husák dostal bedlivou výstrahu, uhleli jakýmkoliv způsobem, bude okamžitě poslán do penze a na jeho místo nastoupí cizí státní příslušník, Ukrajinec Vasil Bilak jako jeho nástupce. Husák se brání a je ochoten obětovat i svoji vlastní matku, jen aby se v křesle udržel.

Odkráglování Podgorného je prvním krokem k nové stalinovské zběsilosti pod velením Brežněvovým. Je známo, že Podgorný nesouhlasil s Brežněvem v mnoha směrech, leč jeho posice se značně zhoršila za jeho nepřítomnosti v Moskvě, když byl poslán do Afriky ukazovat tamním lidem sovětské Potěmkynovi vesnice. Neuspěl a byl obětován. Jak také splnit předpoklad "závodního běžce", když má člověk k nohám přikováno závaží brežněvovské váhy?

středa, čtvrtek, pátek a sobota SPECIAL

Maďarský jablkový závin.....\$1.65

Třená bábovka.....\$1.10

Banánový dort.....\$1.75

MINARIK BAKERY

Hlavní stan chutného pečiva a nejlevnějších cen. Teď je dobrý čas zkusit naše různé pečivo evropského stylu, budete všestranně spokojeni.

Otevřeno od 6:00 hodin ráno do 9:00 hodin večer. V sobotu od 6:00 hodin ráno do 6:00 hodin večer. V neděli zavřeno.

5832 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.

OL 3-2854

PIKNIK ČZNR

Po velkém úspěchu lonského pikniku bude Československá ženská národní rada v exilu pořádát i letošní piknik na oblíbené farmě u manželů Feggenčíkových, Crawford Rd., Wadsworth, Ill. a sice v neděli 12. června 1977. Členky ČZNR pro vás opět připraví výborné občerstvení a proto nevařte doma nedělní oběd, ale udělejte si výlet na farmu a přijďte si pochutnat na piknikových specialitách našich žen. Na lidelníku budou opékané špekáčky, párky a děhrecinky, hamburgery, k občerstvení lahodné chlazené nápoje a limonády a samozřejmě výtečné domácí pečivo a koláče ke kávě. Během odpoledne budou též vylosovány pěkné ceny v tombole. Vzhledem k velkému zájmu a pro zpestření dne předvedou ve 2 hod. odpoledne trenování jezdecké dresury krásných lipplazanských koní. Návštěvníci pikniku budou mít skutečně neobvyklou příležitost: shlednout z blízka nádherná zvířata vychovaná a pěstovaná na této farmě. Piknik je pořádán na privátním pozemku a proto, pokud možno, přineste skládací židle a stolký. Pořádající výbor vás všechny upřimně zve na tento výlet na farmu 12. června a doufá, že i letos podpoříte ČZNR svou hojnou návštěvou. Začátek je v 11 hod. dop. a konec za soumraku. Blíží informace na tel. TO 3-9871.

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

NEW

LITTLE BOHEMIA

Česká a americká kuchyně.

NEDĚLNÍ SPECIAL:

Pečené kuře, normální cena \$3,50

Sobota a neděle special \$2,50 za celý oběd.

Prvních sto návštěvníků dostane zdarma sklenici vína. Též během týdne speciality: jako vegetariánský guláš, vepřová, knedlík zeli. Též mnoho jiných českých jídel. V pondělí zavřeno.

2700 So. Christiana Ave.

Tel. 277 - 0872

48x3

The Little Village South

5074 S. Archer (Archer a Keeler) 582-5855
ČESKÝ SMORGASBORD

Úterý až pátek 11:30 dop. - 2:00 odp.\$2.75

Úterý, středa a čtvrtek večer - zvláštní Smorgasbord...\$2.95

Pátek, sobota a neděle Smorgasbord.....\$4.25

OBĚDY U STOLU KAŽDÝ DEN.

ZDARMA SKLENICKÁ VINA S VAŠIM OBĚDEM.

Banketní místnost pro 600 osob.

Pohoštění po pohřbech, o schůzích atd.

Otevřeno denně od 11:30 dopol. do 9:00 hod. večer.

V sobotu do 10:00 hod. večer. Zavřeno v pondělí. 18úsm.

VEŠKERÉ PŘEKLADY

KOUPE A PRODEJE MAJETKŮ

VÁM ZAŘÍDÍ

Maruška ŠMELHAUSOVÁ

Pav - Hanson Realty

795 - 7100

JARO je tady MARINA taky NEJLEPŠÍ permanentní

Gu.4-1118

MARINA'S
BEAUTY SALON

Home of the finest
permanent waving

Visit Marina's new
salon -

6234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

251

Zavítáte-li do Chicaga

neopomente navštívit náš obchod a prohlédnout si náš bohatý sklad imp. křídlatého skla a keramiky, jehož nový seznam rozesíláme zdarma na požádání.

Nové STEREO rekordy - 33-1/3, 12 inčů:

APON-2514 - PĚJME PÍSEŇ DOKOLA (Evening at Czech Village): U svatě Ludmily - Slavnostní polka - Jednou dvakrát - Jetelček u vody - Fůra slámý - Hájá hájá - Čim čim - Na Vlachovce - Malá písnička - Zdenička - Zvadle řůže - Bože Bože Boženko a mnohé jiné. Hraje hudba Břevnovanka, se zpěvem \$4.98.

APON-2515 - MORAVANKA: Javorinka šediva - V tej mláotskej bažantnici - Zavř sa ně cerečko - Boršička polka - Moje milé přeměně jahody - Měl sem frajerečku - Kupala sa Katerina - Ta naše kapela - Hovoranský potůček - Proč ten ptáček pěkně zpívá - Zala naša Anička - to naše stavení - Letochova hospůdečka. Se zpěvem. \$ 4.98.

Poštovné 75c na každou zástilku po USA, do Kanady \$1.75.

Seznam rekordů zdarma.

TUZEX

Zotravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa
vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně.
Seznam zdarma.

NOVÉ KNIHY: Francis D. : Drabý čas (detektivní příběh), \$2.95, pošt. \$3.60. - Detektivky: Fuks-Kosek: Mrtvý v podchodu \$2.45, pošt. \$3.10. Gilbert M.: Totožnost neznámá, \$2.75, pošt. \$3.40. - Chmielewska Zpráva nebožtíka, \$3.45, pošt. \$4.10. - Christieová: 18 ořízků k rozlousknutí, \$3.45, pošt. \$4.10. - Mac Donald: Šípková růženka, \$2.95, pošt. \$3.60. - Notolčeka J.: Jantarové slunce, \$3.25, pošt. \$3.90. - Neumann: Muž pro Maawakao, \$2.95, pošt. \$3.60. - Prošková H.: Tajemství planet, \$3.95, pošt. \$4.60. - Morley C.: Slečna Kitty (román), \$3.95, pošt. \$4.60.

NOVÝ SEZNAM KNIH NA POŽÁDÁNÍ.

Hais Anglicko-český a česko-anglický kapselní slovník, \$4.95, pošt. \$5.60. Automapa Československa \$1.35, pošt. \$1.65.

Czechoslovakia Guidebook, v angličtině, \$3.50, pošt. \$4.15. Say It in Czech (English-Czech Phrase book), \$3.95, pošt. \$4.60.

Nová zásoba mlýnků na mák, kus \$14.95, pošt. \$16.85.

Mak z Polska, 1 lb. \$1.59, pošt. \$2.80 - 3 lb poštou \$6.70.

Kmin z Holandska, cena stejná jako za mák.

Karlovarské oplatky, plechovka \$2.65, pošt. \$4.50. (dvě pošt. \$7.75)

Evropské teploměry, kus \$3.50, pošt. \$4.20.

NOVÝ SEZNAM BYLIN, ČAJŮ A KÖŘENÍ zašleme zdarma.

NEJVĚTŠÍ NÁKUPNÍ STŘEDISKO ČESKOSLOVENSKEHO ZBOŽÍ V AMERICE.

(Zákazník ve státě Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslal a se více na státní daň.)

F. PANCNER

6514 West Cermak Road, Berwyn, Ill. 60402

1545 W. 18th Street
Chicago, Illinois 60608

Uzávěrka do 8:30 hod. dop.
pro příští den.

MALÝ OZNAMOVATEL CLASSIFIED

TELEFONY:
CHICAGO: 226 3315
PŘEDMĚSTÍ: 863 5315

DODÁ VÁS INSERÁT DO 30.000 ČESKOSLOVENSKÝCH DOMÁCNOSTÍ V CHICAGU A PŘEDMĚSTÍ

6. DENNÍ HLASATEL
8. ČRVNA 1977

STAVEBNÍ ODBOR

VYUČENÝ BARVÍŘ
s evropskou zkušeností
OLDŘICH KOJECKÝ
Vnitřní a venkovní barvení.
odborná, čistá a poctivá
práce. Speciální vymazávání
stěn a stropů před barvením.
Pojištění. Rozpočty zdarma.
Volejte po 5 hodině. telefon
TO 3 - 7834
1331 S. 61st Ct., Cicero.

x51

VEŠKERÉ ZEDNICKÉ A CEMENTÁŘSKÉ PRÁCE

Opravy komínů, chodníků. Výměna
okapových rour, tarování plochých
střech. Garážové podlahy, patia.
Vymazávání zdí. Schody. Vnitřní a
venkovní barvení.

KUBA FROŇEK

788-3761 484-3395

Volejte po 8:00 hod. večer.

VELICE DOBRÁ PŘÍLEŽITOST

pro samostatnou ženu. Dostal 2
pokojový byt v Machově budově.
Pouze \$89 měsíčně. Ptejte se v
Machově obchodě

3720 W. 26 Str., Chicago, Ill.

27xkm

PEČE O STROMY

ODBORNÉ KÁCENÍ

a prořezávání stromů, evergreens a
živých plotů za nejnižší cenou.
Rozpočty zdarma. Úplné pojištění.

JOHN KOVAČIČ 863-4219

NOVÉ BOILERS. FURNACES. CENTRAL AIRCONDITIONING

Electronic filters.
humidifier.
water heaters A. O. Smith.

EMIL HRACH a Syn
447-2844

UPOZORNĚNÍ ČTENÝM SPOLKŮM

1 palcové oznámky počítáme
následovně: \$10.00 za první týden;
\$15.00 za 14 dní, \$20.00 za 21
dní, nebo \$30.00 za celý měsíc.

Spolkový věstník zábav

Československá národní rada ameri-
cká, Oblastní výbor Chicago, 2137
So. Lombard Ave., Cicero, Ill. - Tel.
656 - 1117, srdečně zve Vás, Vaši
rodinu a Vaše přátele na XXI.
Československý den a Manifestaci za
svobodu v neděli 19. června 1977.
Wozniakova zahrada, 2530 So. Blue
Island Ave., Chicago, Ill. Obědy od
11:30 hod. dop. Výborná česká
jídla. Domácí pečivo. Program ve
2:30 odp. Po programu taneční
zábava. Hudba Franka Zákrockého.
Vstupné \$2.50. Krásné večné dary.
19. června

**All we can
tell you is that
men who don't
smoke live about
6 years longer
than men who
do smoke.***

If you want someone
to help you stop smoking
cigarettes, contact your
American Cancer Society.

AMERICAN CANCER SOCIETY

This fact taken from a research study
is based on the smoker who at age 25
smokes about a pack and a half of
cigarettes a day.

A few minutes could mean
the difference between life and
death. Know the warning signs of
heart attack and stroke. Ask your
Heart Association for free information and help your
heart by helping your Heart
Association.

POZŮSTALOST?

Koupím od vás úplně bytové
zařízení. Těž kupuji domácí
zařízení od jednotlivců. kte-
ří se stěhují mimo město.
JERRY STARY
788 - 4804

VYTÁPĚCÍ SLUŽBA AIRCONDITIONING

SYNTHETICKÝ

vytvořit, opravit, nebo nahradit váš
furnace, kotel anebo ústřední
chlazení.

Zavolejte krátkou.
CARE HEATING

CONDITIONING
663 5171.

**Jste svým původem
Čech nebo Slovák?**
Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!

MAJETKY NA PRODEJ

BROOKFIELD 6 LET STARY

3flat. 3x4 1 2 pok. Kachlové
koupejny. Nádherná kuchyně. Lot
50x130. Příjem \$690. Vše je
elektricky vytápěné. Nájemníci si vše
plati. Mnoho příslušenství. \$120,000

SVOBODA 2134 S. 61ST Ct.

OL 2 - 6710 TO 3 - 2460 7x3

CICERO ZDĚNÝ 3 LOŽNICOVÝ KADÍČ

Okolí 58 a 16 ul. Furnace vytápění.
30 stop lot. Ihned k stěhování. Cena
\$33,900.

SVOBODA

3739 W. 26th St.
LA 1 - 7038 BI 2 - 2162 7x3

**Jste svým původem
Čech nebo Slovák?**
Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!

PŘÍJMOU SE

COUPLE

manželé hledají zaměstnání. Dobry
plat a pokud možno s bytem.

Telefon

863 - 5315

od 8. hod. do 4. hod. odpoledne.

PLUMBING

ROYAL PLUMBING & HEATING

Hot water heater "Reem". New
boilers "peerless". Sewer rodding.
One year guarantee. A všechny insta-
lační práce provádíme rychle a lev-
ně k vaší spokojenosti. Rozpočty
zdarma.

I. Štěpánek

852-5681

PŘÍJMOU SE

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy metals
industry. Applicants must have
well, rounded mechanical back-
ground of conveyor systems,
overhead cranes, hydraulic sys-
tems and other plant machinery.
Welding experience also required.

R. LAVIN SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.

Equal Opportunity Employer.

2x7

TEACHER NEEDS HOUSECLEANING

One day per week. Wants responsible
person who takes pride in their work.
References, some English. Evanston
area. Half block for L & Bus.

869 - 1112 after 5 P. M.

6x3

EXPERIENCED LIFT TRUCK MECHANIC

Electric and gas truck experience
required.

Call Paul Nawrocki 568 - 1000

Ex. 22

VOSS EQUIPMENT INC.
960 W. 122 Street
CHICAGO

6x7

CLERK TYPIST

Small congenial office needs a good
typist, diversified work.

Excellent company benefits.

HADLEY GEER MFG. COMPANY

4444 W. Roosevelt Rd.
722 - 1030

8x3

KUCHAR

osoba mluvící česky nebo polsky.
Volejte mezi 6 A. M. a 3P. M.

521 - 3191

8x3

COUNTER PERSON

Experienced person to work in
laundromat and dry cleaner, must do
simple alteration repairs, possible
management, should speak english

Phone 9 - 5 P. M.
488 - 3750

WORTH ILLINOIS LOCATION

3x7

Please give generously to the American Heart Association
WE'RE FIGHTING FOR YOUR LIFE

GARDEN TIPS from Jerry Baker

AMERICA'S MASTER GARDENER

WASH BEHIND THE EARS!

CLEAN PLANTS ARE
HEALTHY PLANTS.
ABOUT EVERY WEEK
CLEAN WITH A SOLUTION
OF 2 TBSP. MILD LIQUID
SOAP IN 1/2 GAL. WATER.

TO SOW AND NOT TO OVERSOW...

DIVIDE LAWN AREA
AND GRASS SEED
INTO QUARTERS...
AND APPLY AC-
CORDINGLY FOR
EVEN SOWING...

A BEAUTIFUL LAWN!

GOING AWAY? MAKE A "PLANT SITTER"

WATER PLANTS AND
PLACE AROUND LARGE
CAN OF WATER. CUT
CLOTHESLINE WICKS, FRAY
BOTH ENDS, RUN FROM CAN TO PLANTS.

SHARE YOUR GARDEN TIPS WITH JERRY BAKER.
HE'LL SEND YOU HIS "GARDENING YOUR GARDEN" BOOKLET.
WRITE BOX 11166, CHICAGO, ILLINOIS 60611.

Oznamujte v Hlasateli!

Marcia Davenportová

ÚDOLÍ ROZHODNUTÍ

Nemůžeš si s ní poradit, Kačko, a mít ji k tomu?"

Až do té chvíle zdála se Bridgetka prostým a obyčejným děckem, které pomáhalo Marii při práci a mělo dojemnou radost z toho, že ji má aspoň na ten den doma. Po celou dobu, co se s Jamesem hádali, zůstala pevně přítulena k Mariiným sukům a dívala se z jednoho na druhého ze svých starších sourozenců vytrženými a nechápavými očima. Teď se však pozornost soustředila na ni a tu se náhle rozzuřila, podobně jako to dělával James, a měla obě sestry ošklivým vzdorovitým pohledem.

"Dybs, Marie, věděla, jak je zdivočelá," zaúpěla Kačka. "Vůbec mě nechce poslouchat, a tatínka taky ne. Lítá pořád po venku jako divá. A nechce ti mi jít domů od těch uličnic z Mělníky, dokad ji vopravdu nepohrozím, že na ni zavolám policajta. Takováhle je vona."

"Ach, Bridgeto!" Marie dítě objala a snažila si je stáhnout do klína.

"Nech mu bejt!" zavřísklo děvče a šeredně se na ni ušklíbilo.

Marie si ji prohlížela zblízka. "Co je ti, Bridgetko? Je ti snad špatně?"

"To ne. Jenom špatně z toho klábošení. Všecky moc mlátíte hubou."

Marie si vzdychla. Kdykoliv se sešla s Bridgetkou, bylo to vždycky stejné. A přece jen to dítě dovedlo být roztomilejší a přítulnější než kdokoli jiný z jejich rodiny. Marii ležela neustále na mysli. Kdyby jen mohla Bridgetu odvést z tohoto ovzduší, mohla ji dostat pryč od těch umazaných, uchleptaných děvčat, která se v hloučcích potulují po ulicích na Mělnické anebo si blůvino tajně šeptávají při sebůzkách ve stínu zadních kůlen! Mariinou lávnou touhou bylo dát Bridgetu do kláštera a v tom okamžiku se pevně rozhodla, že to udělá stoj co stojí. Chtěla ji totiž poslat do řádného penzionátu a ne do obyčejného útulku pro děti z ulice. Marie se trápila myšlenkou, zda se oprávně zachovála správně, že odešla z domu a věnovala se cizím lidem, když ji tak nutně potřebuje vlastní rodina.

Ani večer na cestě ke Scottovým se nemohla zbavit myšlenky na Bridgetu. Zajisté by bylo možné postarat se o ni jinak než dosud. Příští týden měla odjet paní Scottová s Alžbětou, Louisou Kancovou, s dvojčaty a s Marií na zotavenou na celý měsíc k moři v Jersey. Slečna Deaconová měla mít v té době řádné své dovolené a dvojčata proto svěřili Marii. V této chvíli si s pocitem úzkosti uvědomovala, jak mnohem víc než kterékoliv ze Scottových dětí by potřebovala takovou zotavenou Bridgetu. Nenáviděla pomýšlení, že ji musí nechat zde v té špině, v tom vedru a mezi tou chátrou z Mělníky. Rozhodla se, že udělá lépe, promluví-li o Bridgetě s jeptíškami a přepťá se, zda by nebylo možné dostat ji do kláštera dřív než sama odjede. Kdykoliv Marie o něčem soustředěně přemýšlela, mívala ve zvyku nosit hlavu mírně nakloněnou k jedné straně. A poněvadž chodila velmi rychle a lehoučce, vypadala nyní jako ptáček, letící při zemi po strmém svahu od špinavé Mělníky k široké Západní třídě.

KAPITOLA PÁTÁ

(1874)

Už po dvě léta pracoval Pavel o prázdninách v hutí. Za parných srpnových jiter, kdy jeho matka a sourozenci byli na letním bytě, snídával sám s otcem v žest. V julelně býval příjemný, osvěžující chlázek. Delší vždy nejprve časné zrána otevřela všechna okna a pak se teprve celý dům uzavřel a stáhly se žaluzie na ochranu proti záru dopoledního slunce. O půl sedmé bývali otec se synem již na cestě k hutí a pochodovali rozchlou třídou a pak spleti užších uliček, jež vedly dolů k řece.

Celá cesta vedla příkře z kopce: po Západní třídě, pak dolů po Bobří třídě a konečně po hloučné cestě, která lemovala Ohio, asi padesát stop nad hladinou řeky. Scottovy železárny se rozkládaly pod nimi po levé straně a na protě níh byla hotová změt kolejnic.

Nezkušenému oku se hut jevila jako pouhá beztvará spleť budov z vlnitého plechu, z nichž některé byly boze střeš a otevřené proti rudnoucímu nebi, zatímco jiné upoutaly zrak temnou barvou a tajemností, které jim dodávaly jejich zdi a střešy ze zčernalého kovu.

Hrozný ohlušující lomoz se řínil z válečny na východní straně vlnícího se řetězu budov a daleko na západním konci se to pracujícími jen hemžilo. Střediskem činnosti byly hromady rozmanitých stavebních cihel a kamenů. Tam zabíraly koňské potahy, pokřikovali vozkové a nádeníci a pronikavě syčela malá lokomotiva, která táhla vozík naložený kokilami. Na tom místě se pracovalo na stáhlé bessemerova konvertoru, k níž se William Scott po dlouhém váhání a uvažování přece jen odhodlal. Pavel sledoval otcovy ředé oči, jak si obhlížejí stavbu, aby viděl, jak dalece pokročila od minulého dne. Potom se starý pán zahleděl, skoro jako by si tím chtěl dodat jistoty, na řadu komínů, z nichž se jako z jieny sopky valily proudy černé lávy, zatemňující letní oblohu.

Pokračování

Pokračování se strany 1

Slovanské výročí

věděl, že musí jedinou sešudnou cestu přerušit. Improvizoval proto pevnost kůlen města Plevna, kterou urychleně vybudovali jeho vojáci vyzbrojení lopatami. V jiných válkách muže útočící armáda obejít, nechat za sebou obráncovu pevnost (jak se stalo např. v r. 1813, kdy Napoleonovi generálové nezlomně drželi řadu pevností v různých oblastech Německa, ale spojenci pochodovali nerušeně vpřed, vpadli do Francie a dobyli Paříž). Plevno však uzavíralo jedinou cestu a kdyby je byli Rusové po nějakých horských pšínách obešli, byli by jim Turci vpadli do zad. Bylo třeba Plevna dobýt, ale to se nedařilo. Mezitím nastala zima a ruské vojsko na vysočině pod Strym nebem nevstoupně trpělo. V Plevně však bylo také zle: došly zásoby a turecké vojsko, které mělo přijít obleženými na pomoc, bylo poraženo. Osman Paša se chtěl Plevna vzdát, prorazit ruským vojskem a uniknout. Ale během té bitvy — jak vypravuje písnička tehdy v Čechách oblíbená —

"Osman Paša u Plevna,
dostal ránu do stehna —"

a turečtí vojáci, vidouce svého udatného velitele padat, se rozutekli. Osman Paša byl vzat do ruského zajetí — se všemi počtami, které mohli dát obdivní nepřátelé — a Rusové pochodovali dále až před samý Cařihrad.

V roce 1877 se zdálo, že válka skončí slavným ruským vítězstvím a obnovením Bulharska v jeho dávnych hranicích. Turkům na pomoc však přišla Anglie — vyslala loďstvo, hrozila válkou. Rusové se nemohli takové války odvážit, vzdali v podobné válce. — Krimské — byli v r. 1854 poraženi a museli tedy povolit. Byl uzavřen mír zcela jiný. Bulhaři dostali prozatím jenom neveliké knížectví, poplatné osmanské říši. Postupem času z něho proce jen vytvořili větší stát, pak nezávislý stát, carství — ale to zde vyprávět nebudeme. Připomeňme raději, že výkon Rusů nebyl v zemi zapomenut. V Sofii stojí dodnes

pomník Cara Osvoboditele, který však byl nyníjším režimem přejmenován na pomník Osvoboditelů, ačkoli zůstal stejným, jakým byl původně. Je na něm znázorněn Alexander II. v čele ruských vojáků

Neobyčejně oblíben se těšil u Bulharů, u Rusů, u všech Slovanů ruský generál Skobelev (který měl zvyk jezdit do bitvy v bílém stojnokroji na bílém koni, aby vojáci dobře viděli, že je s nimi). Nakonec byl tak oblíbený a — o přen o svou oblibu — tak samostatný ve své všeslovanské politice, že to bylo ruskému carovi nemilé. Ten se totiž musel stále ohlížet na politické důsledky, na to, co je možné docílit a co ne. Starost s přílišnou oblibou generála mu nakonec odňal Skobelev sám. Jeho oblibě v armádě sloužily také pitky, které mival v kruhu mladých důstojníků ve vykřídlených domech a při jedné takové divoké pitce ho ranila mrtvice. Ve válečných dějinách však zůstal "Donský hrdina" nesmrtelným.

Dodáme, že i Osman paša dostal zasloužené počty od vlastního panovníka — ovšem při tom hrála roli i okolnost příznačná pro tehdejší osmanské Turecko. Osman paša totiž nedostal jenom všemožné vojenské dekorace a drahocennou šavli s drahokamy, nedostal jenom pro své dva syny za ženy dvě z neštětných dcer sultánského mnohoženství (být sultánovým zetěm byla záviděníhodná pocta, a protože sultánovy ženy byly vybírány z nejkrásnějších kmenů kavkazských, i jejich dcery byly patrně také hezké). Osman paša byl také jmenován generálem-pobočníkem, což znamenalo, že provázal sultána Abd-ul-Hamida při různých slavnostech a jiných veřejných vystoupeních. Turecký hrůzovládce uvažoval asi takto: Pojeduli a vedle mnohých bude sedět oblíbený národní hrdina, nikdo na mne nehodí pominu, kterou by jinak asi leckterý nespokojenec rád hodil...

Když se Bulhaři po pětisíciletém panství osmanských Turků konečně dočkali osvobození, provázely je přátelské počty všech Čechů a mladé Bulharsko poskytl pak příležitost leckterému Čechovi vybudovat si tam pěkné postavení. (Nejlépeším dílem o dějinách středověkého Bulharska zůstal na dlouhou spis českého učenice Jirěčka.) Je jisté hodně důvodů k tomu, abychom letošního výročí také vzpomínali.

BIELOVODSKÁ DOLINA ■ Je nejrozsáhlejší a nejčistější dolinou ve Vysokých Tatrách, je také jedinou dolinou alpského typu. V dolní části se zalesněnými úbočími protéká drava horská říčka Biela voda. V horní části jsou pod strmými stěnami a sněhovými žlaby plesa a vodopády. Bielowodská dolina je přísnou rezervací Tatranského národního parku.

SECOND FEDERAL SAVINGS

Cor. 26th Street
& Pulaski Road
CHICAGO, ILL. 60623

MICHAEL & SONS
CONSTRUCTION

Carpenter - Contractor

Commercial and residential. Room Additions-Garages-Kitchens-Recreation rooms-Dormers-Bathrooms-Porches. Complete remodeling. Low rates-Free estimates.

Phone 484-2237 *13x1

PRO INFEKCE KZUSTE Kabátovu Černou Mast

Mast, která táhne a bojí... Na vředy, vyrážky, tečné rány, porbmození a jiné kožní infekce. Prodava se ve všech vedoucích lékárnách anebo u

RIEDEL PRESCRIPTION PHARMACY

3156 W. 26th St., Chicago, Ill. 60622
Telefon Bishop 1-7530

NEJLÉPE SE NAJÍTE V ČESKÉ RESTAURACI

BOHEMIAN RESTAURANT COLONY HOUSE

Otevřeno každý den od 11:00 hod. dopol. do 8:00 hod. večer.

V SOBOTU ZAVŘENO!
V neděli otevřeno od 11:00 hod. dopol. do 8:30 hod. večer.

9163-65 W. CERMAK RD.
NORTH RIVERSIDE
Telefon 447-7524

CIVIC

SAVINGS & LOAN ASS'N.

3522 W. 26th STREET,
CHICAGO, ILL.

Tel. LAWndale 1-8200

Vaše úspory pojištěny
do \$40,000

ROBERT I. VANĚK,
president

14x10

Peřlo v zemi dřamantů

O ANGLO-BŮRSKE VALCE (1899 — 1902) napsali politici i publicisté desítky statí a knih. Všichni se však shodli v jednom: anglickou invazi proti burským republikám ovlivnil především nález diamantu v Západním Griqualandu. Diamant se stal nejdražším a nejzávažnějším nerostem už dávno před lety, a to ze dvou důvodů: pro svou mimořádnou tvrdost a pro vysoký, odborně řečeno, index lomu a disperzi světla. A také o žádném drahokamu nevzniklo tolik legend jako o „kamincích“, o nichž na začátku našeho letopočtu napsal Gaius Plinius Secundus, že mají největší cenu mezi lidskými věcmi. Historický den v dějinách „krále drahokamu“, který se považuje za začátek dějin diamantu, přišel v roce 1866. Tehdy patnáctiletý syn paní Jacobsové šel spravovat potrubí, kterým se k jejich usedlosti přiváděla voda z nedalekého povodí Vaalu. Když mladý Jacobs skončil práci, procházel povodím a našel malý, nádherně se týpící kamínek. Událost se zdá nanejvýš prazaiská, ale jistě je, že změnila program britské vlády a do jisté míry i osudy jižní Afriky. Jacobs daroval týpčivou hráček mladší sestře, která ji uložila do krabice mezi hračky. Asi za pět měsíců, když si dívka hrála se svými sourozenci na hru pět kamínků, navštívil farmu jistý lovec Schalk van Niekerk. Jak později napsal kronikář města Kimberley pan Beet, „odcházející Niekerk pozoroval dětskou hru a vyžádal si blyšlivý kamínek“. Niekerk prodal diamant za pár liber Jacquovi O'Reillymu, který dobře věděl, co kupuje. Obratem poslal „křemínek“ do Grahamstownu doktoru Albestornovi, který potvrdil, že jde o jedenadvacetikarátový čistý diamant. Zpráva se donesla ke guvernérovi Kapské kolonie siru Philipu Wadhousevi, který diamant koupil za pět set liber. A tak se Schalk van Niekerk dozvěděl, že udělal nenapravenou chybu.

SVĚT ZACHVÁTIL ŠILENSTVÍ / Asi za dva roky, po dlouhém bloudění a snaze napravit svůj omyl, potkal Schalk van

Niekerk černošského kouzelníka. I protiřel šaman byl nanejvýš zmatený, když zjistil, že Schalk je ochoten vyplatit za kámen, který má na opasku tolik peněz, za něj se koupí pět set ovcí. A Schalk sám byl ohromen, když zjistil, že mu za diamant vyplatili u firmy Lilienfeld Brothers více než tisíc liber. Přesně za půl roku koupil tentýž kámen londýnský klenotník Munto pro hraběte Dudleyho za pětadvacet tisíc liber. Diamant vážil třiaosmdesát karátů a byl pokřtěn na Star of South Africa. Slavná Hvězda jižní Afriky vyvolala horu, která neměla ve světě obdoby. Zlatokopové z Kalifornie, Austrálie i Nového Zélandu spěchali do jižní Afriky. Redaktor listu Diamond Fieldes Advertiser popsal šilenství, které zachvátilo svět: „Námořníci v přístavech prchali z lodí, vojáci opouštěli své jednotky, policisté zahazovali zbraně a propouštěli vězně, obchodníci nechali ladem své krámy a farmáři nechali pojit hlaďy své stáda. Všichni utíkali k břehům Vaalu.“

Křížovatkou všech dobrodruhů se stalo městečko Kimberley. Tisíce lidí převrátilo každou hroudu půdy a nakonec vyhrabali Big Hole, neboli velkou díru, hlubokou 850 metrů. Za čas se stavky vyčerpaných lidí vracely domů, ještě chudší než přišly do Afriky. V roce 1871 začali hledači diamantu prodávat své zásoby i nářadí a vraceli se v houfch do Kapského Města, aby za poslední peníze dostali ložní listek a zmizeli z Afriky. Ale když už větší na cestě domů, narazili noví hledači v květnu téhož roku na Blue Ground. Bylo to poblíž pozemku farmy bratří De Beersových. Modrošedé hručky dostaly název kimberlit a celá oblast Modrá puda. Zpráva o nálezu se rozšířila jako stepní požár. Majitelé farmy byli přívalem cizinců tak rozlozeni, že bez dlouhého smlouvání prodali celou usedlost i s pozemky a přestěhovali se někde k Pretorii.

VELKÉ DRAMA ZAČALO / Mnohým přineslo bohatství a jiným smrt. Vlastní cesta od pobřeží do vnitrozemí vyžadovala velké

Jihoafrická republika patří k největším producentům zlata

prostředky. K cestě přes hory, pouště a řeky potřebovali hledači vojská spřežení, na nichž vezli nářadí a potraviny. Z Kapského Města je do Kimberley asi tisíc kilometrů. Mnohým, kteří vydali všechny úspory za dopravu do Kapského Města a poté za cestu do Kimberley, nezbylo nic jiného, než se dát najmout za kopáče. Za necelý rok znovu přetřásalo půdu v okolí Kimberley asi padesát tisíc mužů, pronásledovaných jemným prachem a úpallem afrického slunce. Ale padesát tisíc lidí nemohly uživit ani velké farmy v okolí. V divokém městě Kimberley si v roce 1872 otevřel svou ordinaci i český lékař a slavný cestovatel Emil Halub, který také později napsal: „Velký byl počet těch, jímž štěstěna přála, ale většina lidí zpusťla zde marně, neboť nálezště se stala brzy pelešemi všelijakých neřestí.“

Za pár měsíců se zde objevily dlouhé karavany vozu se zbožím, alkoholem a stělivem. Kimberley se stalo eldoradem i pro obchodníky. Ve stanovách městech se objevovaly první dřevěné stavby, hráčská doupatka, noční lokály a veřejné domy. Zlaté časy nastaly především spekulantom, kteří obchodovali s dílci. Hledači diamantu museli brzy zvolit vlastní samosprávu, která rozhodovala nejruznější spory. Celá oblast byla rozdělena na několik stovek poliček. Zlatokopecký výbor dbal na to, aby nikdo nevlastnil více než dvě polička. Každý však mohl najmout na práci na svém dílci několik dalších zlatokopů. Ale byli mnozí, jako jistý Harold Crookes, kteří měli zkušenosti ze severoamerických nálezů a hledali chudé farmáře, kteří sice kupovali dílce pro sebe, ale za jejich peníze. A uplatnily se i další triky, na které doplatili nově přichozí. Spekulanti do bezcenné půdy naházeli několik malých diamantu a pak rozšířili pověsti o nových bohatých nálezích. Ceny dílců stouply, mnozí hledači obětovali všechny své úspory a pak zjistili, že přišli na mizinu. Do Kimberley posílaly své odborníky a průzkumníky i mnohé státy. Pouze Londýn vyslal diplomaty a později zkušeného, ctižádostivého Cecila Rhodesa, který v několika měsících ovládl místní burzu a pomocí podvodů nakoupil většinu dílců. Rhodes se za pomoci britských kapitalistů chladnokrevně zbavoval svých konkurentů a nemilosrdně plnil bohatství „modré země“. K největší události došlo 18. července 1889.

Takzvaný Velký exodus vyvrcholil v roce 1836.

PIKNIK POLITICKÝCH VĚZNŮ PŘELOŽEN NA NEDĚLI 12. ČERVNA
DO NATIONAL GROVE Č. 6 N. RIVERSIDE DESPLAINES AVE 27